

ahven.net

*”KALATALOUDEN KESKUSLIITTO - HYVINVOIVAT
KALAVEDET JA KESTÄVÄ KALASTUS”*

Ajankohtaista lakimiehen pöydältä

Rasmus Åkerblom
Kalatalouden Keskusliitto

Sisältää

- Yhteisaluelain uudistaminen
- Kalatalousalueiden veroasiat
- KHO 2025:62 ja 2025:62
- Voke II - muutamia huomioita sopimisen tarpeista

Yhteisaluelain uudistaminen

- Etäosallistumisen mahdollistamiseen ja etäkokousten salliminen keskeisin ehdotus.
- Suppeahko esitys uudistustarpeisiin verrattuna.
- Hankalimmat kysymykset osakkaiden tietojen hankkimisen vastuun ja edellytysten osalta tämä ei vastaa.
- Osa ehdotuksista neuvontatyön kannalta hankalia.

Vielä kerran - verotarkastukset

- Vuoden 2023 lopusta lähtien veroviranomainen on aloittanut yhteensä 13 verotarkastusta sekä 6 suppeampaa selvitystä.
- Veroviranomainen on kiinnittänyt huomiota sekä arvonnäköveroon että toiminnanjohtajien työsuhteisiin.
- Ensimmäiset oikaisuvaatimukset nyt ratkaistu.
- Ei muutoksia verotuspäätöksiin.
- Seuraavaksi asioiden käsittely etenee hallinto-oikeudelle.

Arvonlisäverokysymys kalastusalueille

- Veroviranomaiset vaativat tarkastuksissa takaisin kolmen vuoden ajan tehtyjä arvonlisäverovähennyksiä, jotka on tehty aiempien veroviranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.
- Summat voivat helposti ylittää koko kalatalousalueen tasearvon.
 - Onko konkurssi vaihtoehto? -> Jos realisoituisi, niin varaton ja menettely raukeaisi.
- Kalastusalueiden verotukseen liittyviä ongelmia käsiteltiin laajasti useaan otteeseen 1990-luvun lopussa ja 2000-luvun alussa ja saatiin useita kalastusalueiden kannalta myönteisiä päätöksiä.
- Nyt on olemassa yksi asia joka selvästi on taloudellista toimintaa, kalanpoikasten kasvatus.
- HUOM! ARKISTOINNIN TÄRKEYS!

Toiminnanjohtajien työsuhde

- Veroviranomaisen mukaan kalastusalueiden toiminnanjohtajuuden hoitamiseen tarkoitettut toimeksiantosopimukset, joita yritykset tai yhdistykset toteuttavat, on muutettava siten, että toiminnanjohtajat palkataan suoraan kalastusalueiden palvelukseen.
- Veroviranomainen rinnastaa osakeyhtiön toimitusjohtajan toimeksiannon oikeusvaikutukset myös yhdistysten toiminnanjohtajien asemaan, kuten eilen jo kuultiin.
- Kalatalousalueisiin sovelletaan kuitenkin vain osaa yhdistyslaista.
- Hallituksen esityksessä kalastuslaiksi lähdetään siitä, että toiminnanjohtajan on pakollinen elin kalastusalueella, eikä laissa edellytetä, että tällä elimellä olisi työsuhdetta alueeseen. Lähtökohtana tässä on ollut, että työoikeudellista lainsäädäntöä ei sovelleta toiminnanjohtajaan, vaan kalastusalue voi vapaasti päättää sopimussuhteen tyypin toiminnanjohtajan kanssa. Koska tätä ei ole avattu itse lain tekstissä, yksittäisissä verotarkastuksissa verotarkastajat eivät ole soveltaneet tätä tulkintaa, koska ohjeistusta ja oikeuskäytäntöä ei ole ollut saatavilla.

Toiminnanjohtajan aseman tulevaisuus

- Tilanteeseen on haettu ratkaisua MMM:ssä lainvalmistelun kautta, kuten eilen jo kuultiin.
- Kysymyksen ydin on, **toiminnanjohtajien tosiasialliset tehtävät ratkaisevat.**
 - Ratkaistava kysymys on, että onko kalastuslain mukaisia toiminnanjohtajan tehtäviä mahdollista muuttaa niin paljon, että kytkös toimitusjohtajuuteen olisi mahdollista katsoa poistuneeksi.
 - *Tähän olisi varmaan hyvä kuulla miten kentällä suhtauduttaisiin kyseisten tehtävien muuttamiseen ja onko näkemyksiä siitä, kuka/mikä taho jatkossa hoitaisi mahdollisesti toiminnanjohtajalta pois siirrettäviä tehtäviä (Irena Pirhonen/MMM).*
- Lisäksi meiltä KKL:stä on pidetty esillä, että **toiminnanjohtajana voisi toimia luonnollinen henkilö tai rekisteröity yhteisö** (asunto-osakeyhtiölain mallin mukaisesti) ja tämä on ajatus on mukana.
 - Tämä lisäys ei kuitenkaan yksin ratkaise Verohallinnon tulkintalinjasta johtuvaa ongelmaa ja siksi tehtäviin joudutaan puuttumaan jos muutosta halutaan.

Kaupallisen kalastuksen harjoittamisen edellytykset KHO 2025:62 ja 2025:63

- Kaupallisen kalastuksen harjoittamisen edellytyksiä kalastuslain 37 §:n mukaisen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksymismenettelyyn
- Lain 13 §:ssä säädetyn kaupallisen kalastuksen harjoittamista koskevan alueellisen lupamenettelyn yhteydessä.
- Kalatalousalueen laajaa harkintavaltaa kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvien alueiden määrittämisen osalta
- Kaupalliseen kalastukseen myönnetyn alueellisen luvan osalta korostui puolestaan ELY-keskuksen selvittämisvelvollisuus.

KHO 2025:62

- Kysymys kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksymisestä Saarijärven reitin alueella.
- Kalatalousalueella kalastuslain 36 §:n nojalla laadittu ehdotus käyttö- ja hoitosuunnitelmaksi käsitellään kalastuslain mukaan ensin alueellisessa kalatalouden yhteistyöryhmässä.
- Tämän jälkeen kalatalousviranomaisena toimivan ELY-keskus hyväksyi suunnitelman, kun hyväksymiselle kalastuslain 37 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät.

KHO 2025:62 jatkuu

- Muutoksenhakijana kalatalousalueella toimiva kaupallinen kalastaja, joka katsoi, että käyttö- ja hoitosuunnitelmaan tulee lisätä siitä puuttuvia kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvia alueita sekä kalastusoikeuden haltijoille maksettavien korvausten muuttamista.
- Ennakkopäätöksen kannalta keskeinen kysymys oli kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvien alueiden määrittäminen.
- Lain tai sen esitöistä ei ilmene, mitä kriteerejä käyttäen alue määritetään kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaksi.
- Kriteereiden puuttuessa lainsäädännöstä KHO katsoi, että kalatalousalueella oli laaja harkintavalta kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvia alueita määrittäessä.

KHO 2025:63

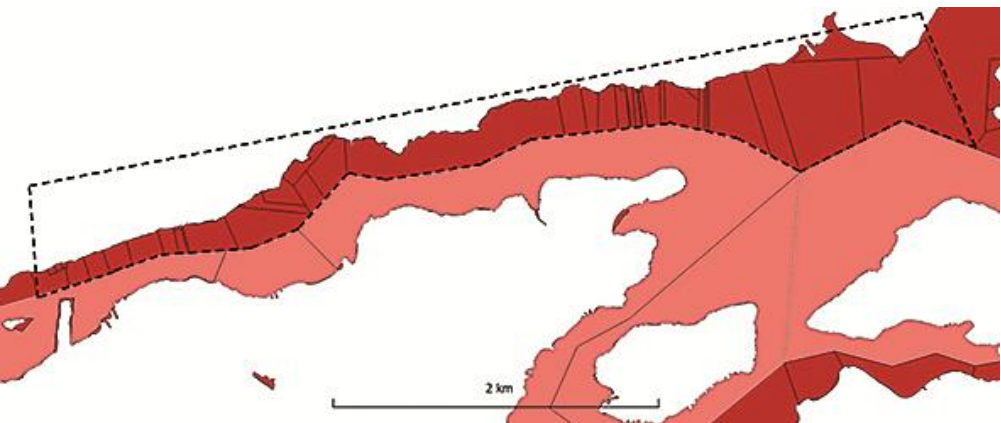
- KHO kumosi osakaskunnan valituksen johdosta hallinto-oikeuden ja ELY-keskuksen päätökset ja palautti asian ELY:lle.
- KHO katsoi, että ELY:n päätös oli puutteellinen, koska asiassa ei ollut riittävästi selvitetty alueen kuhakannan tilan turvaamiseksi tarpeellisia kalastusrajoituksia tai lupapäätöksen nojalla harjoitettavasta kalastuksesta alueen muulle käytölle aiheutuvaa merkittävää haittaa.
- KHO totesi, että kaikkien lakiin perustuvien luvan myöntämisen edellytysten on täytyttävä, jotta luvan myöntämistä kalastuslain 13 §:n nojalla voidaan ylipäätään harkita.

KHO 2025:63 jatkuu

- Päätöksessä alueen muun käytön osalta olennaista on, että osakaskunnassa oli osakkaina viisi kaupallista kalastajaa, jotka kalastivat alueella osakaskunnan myöntämällä kalastusluvilla.
- Mikä merkitys kaupallisen kalastuksen todellisella määrällä on ei voida ratkaisun perusteella arvioida.
- Lopputulos olisi toinen tilanteessa, jossa kalastusoikeuden haltijoiden passiivisuus tai haluttomuus tehdä sopimuksia olisi johtanut vesialueen hyödyntämättömyyteen.

VOKE II - miten käytännössä kohti toimivampaa vesiomistusta?

Kuvassa näkyy Kirjalansalmen pohjoisranta Kaarinassa, jossa noin 6 km pitkällä rantaviivalla sijaitsee yhteensä 34 yksityistä kiinteistöä ja yhteisiä vesialueita. Kokonaispinta-ala on 188,95 hehtaaria, josta 87,6 hehtaaria muodostuu 14 yhteisestä vesialueesta ja 101,35 hehtaaria kuuluu 20 yksityiselle kiinteistölle.

- KKL sai 70 000 euroa eduskunnalta jatkaa töitä osakaskuntien yhdistymisien edistämiseksi ja osakaskuntien sekä vedenomistajien yhteistyön lisäämisen parissa.
- **Nyt jatkunut työ on jakaantunut useaan eri kokonaisuuteen.**
- **Käytännön ohjeita niin jaettavaksi kuin nettisivuille.**
- **Sopimusratkaisujen selvittäminen.**
- **Sopimusmallien luominen tunnistettujen tarpeiden pohjalta.**

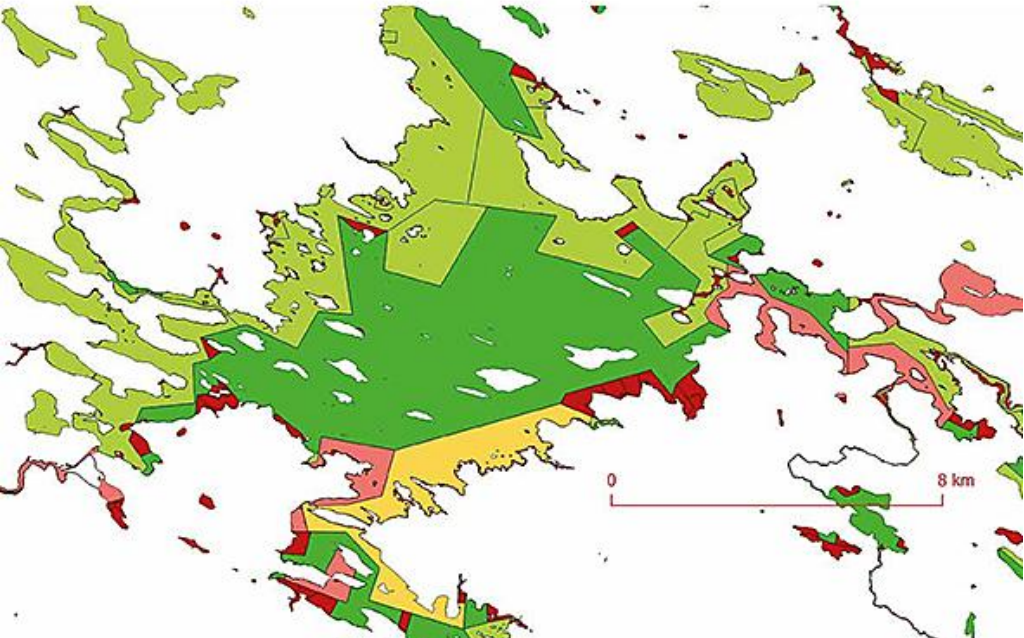
Voke II - muutamia yleisiä huomioita sopimisen tarpeista

- HUOM! Ketään ei taaskaan pakoteta mihinkään - sopiminen perustuu osapuolten omaan tahtoon.
- Liian usein asioiden hoidosta on sovittu joskus ammuin ja suullisesti ja huomioimatta mitkä asiat ovat sopimusvapauden piirissä.
- Liiian usein sopimukset ja asiat joita niiden pohjalta hoidetaan eivät käytännössä kohtaa.
- Lakisääteisten velvoitteiden hoitaminen on harvoin sopimisen keskiössä, mikä on kalastuksen järjestämisen näkökulmasta ongelmallista.
- Kalastusluvut ja metsästysluvut kyllä hoituvat vanhoillakin sopimuksilla, mutta ne ratkaisevat vain hyvin pienen osan eteen tulevista tilanteista.
- Suurin ongelma on päätöksenteon osallistumiseen syntyvä vaje, joka usein vain syvenee.
- Kehotamme jälleen kerran vakavasti katsomaan peiliin. Aika ratkoa näitä kysymyksiä on, kun ongelmia ei vielä ole.

**VOKE -
Vesialueen omistuksen
kehittämishanke 2024
- Hankeraportti**

Risto Vesa, Kalatalouden Keskusliitto

Raportti löytyy netistä:

<https://ahven.net/osakaskunnat/osakaskuntien-yhdistaminen/>

Jatkamme työtä vuonna 2026, kun rahoitus varmistuu.

ahven.net

*”KALATALOUDEN KESKUSLIITTO - HYVINVOIVAT
KALAVEDET JA KESTÄVÄ KALASTUS”*